

Rethinking Higher Education

Analys av data från konferensen om de globala målen på KI
2019 och workshopdeltagarnas förslag till åtgärder

Mia von Knorring, 21/5 2021
Projektgruppen Ett KI för Hållbar Utveckling

**Karolinska
Institutet**

Innehåll

SAMMANFATTNING	1
BAKGRUND	2
SYFTE	3
GENOMFÖRANDE.....	3
DATAINSAMLING OCH ANALYS	3
RESULTAT	4
INSATSER INOM UTBILDNING	4
<i>Förändrade kursplaner.....</i>	<i>4</i>
Gör hållbar utveckling till ett obligatoriskt ämne i alla utbildningar	4
Inkludera centrala generiska kompetenser i alla utbildningar	5
Omvärdera grunden för existerande kursplaner	5
<i>Förändrad pedagogik.....</i>	<i>6</i>
Fokusera på syfte och mening	6
Utgå från verkliga problem och lär ut problemlösningstekniker	7
Arbeta tillsammans över gränser	7
Uppmuntra kritiskt tänkande och öka användningen av evidensbaserade metoder	8
Tänk globalt – och lokalt	8
Utbilda lärarna	9
Satsa på digitalisering och innovation.....	9
ÅTGÄRDER SOM BERÖR HELA UNIVERSITETET	10
<i>Behov av en förändrad intern kultur.....</i>	<i>10</i>
Förstärk samarbete över gränser	10
Främja öppenhet och helhetstänkande	10
Se över incitamenten	11
Agera som förebilder – ”walk the talk”	11
Undanröj korruption	12
<i>En mer aktiv roll i relation till det omgivande samhället</i>	<i>12</i>
Öka partnerskap och samarbete	12
Gör kunskapen tillgänglig.....	12
TVÅ ÖVERGRIPANDE TEMAN.....	13
<i>Vikten av samarbete över gränser</i>	<i>13</i>
<i>Universiteten behöver ta en mer utåtriktad och transformativ roll.....</i>	<i>13</i>
DISKUSSION	14

Sammanfattning

Studien är genomförd inom ramen för projektet Ett KI för Hållbar Utveckling (2019-2022) och bygger på en kvalitativ analys av workshopdata från konferensen *Rethinking Higher Education – Inspired by the Sustainable Development Goals* som hölls vid Karolinska Institutet (KI) den 30 mars 2019.

Konferensen genomfördes i samarbete med Göteborgs universitet, Chalmers tekniska högskola samt Kungliga Vetenskapsakademien. Över 500 personer deltog, varav majoriteten studenter från de tre universitetens nationella och internationella program. Syftet med konferensen var att skapa dialog kring den högre utbildningens roll för att uppnå FN:s Globala mål för hållbar utveckling i Agenda 2030.

Denna rapport presenterar en sammanställning av deltagarnas syn på hur högre utbildning kan bidra till att nå målen för hållbar utveckling samt vilka åtgärder de beskrev som nödvändiga för att nå dit.

Resultatet visade behov av en mängd åtgärder – inte enbart inom utbildningen utan också inom universitetet som helhet.

Inom utbildningen lyftes dels behov av *förändrade kursplaner* där lärandemål om hållbar utveckling inkluderas tillsammans med centrala generiska kompetenser som krävs för att kunna nå de globala målen; dels en *förändrad pedagogik* med ökat fokus på syfte och progression, reell problemlösning, samarbete, kritiskt tänkande, globala och lokala perspektiv, samt fortbildning av lärare och satsning på digitalisering och innovation.

Inom universitetet som helhet betonades dels vikten av en *förändrad intern kultur* där man inom universiteten agerar som förebilder, har fokus på samarbete över gränser, öppenhet och helhetstänkande, stärker incitament som styr mot samarbete, samt undanröjer korrupcion; dels att *universiteten tar en mer aktiv roll i det omgivande samhället* och sprider kunskap.

Sammantaget vad det två övergripande teman som tydligt genomsyrade materialet och framstod som avgörande för att högre utbildning ska kunna bidra till att nå målen för hållbar utveckling. Det ena rörde behovet av samarbete över gränser, det andra rörde hur vi ser på universitetets roll i samhället.

Vikten av samarbete över gränser betonades i samtliga workshops och på flera olika sätt: samarbete mellan olika program och kurser, mellan professioner, mellan institutioner, över gränserna mellan universiteten och det omgivande samhället, mellan lokala och globala perspektiv i undervisningen, mellan vetenskapliga discipliner, och inte minst mellan studenter och lärare. På en rad olika sätt betonades också vikten av att universiteten tar en mer utåtriktad och transformativ roll i samhället för att de globala målen ska kunna nås. Till exempel framhölls att universiteten behöver ta ett aktivt ledarskap både nationellt och internationellt, och aktivt bidra med kunskap både direkt till allmänheten och till beslutsfattare som underlag för utformning av policy. Igen lyftes att en sådan roll kräver samarbete både internt inom universiteten och externt.

Bakgrund

Studien som presenteras nedan är genomförd inom ramen för projektet Ett KI för Hållbar Utveckling (2019-2022) och bygger på data från konferensen *Rethinking Higher Education – Inspired by the Sustainable Development Goals* som hölls vid Karolinska Institutet (KI) den 30 mars 2019.

Syftet med konferensen, som arrangerades i samarbete med Göteborgs universitet, Chalmers tekniska högskola och Kungliga Vetenskapsakademien var att skapa en dialog kring den högre utbildningens roll för att uppnå FN:s Globala mål för hållbar utveckling i Agenda 2030 (hädanefter refererade till som de globala målen eller SDGs). En uppföljande konferens var planerad till 28 mars 2020 i Göteborg men ställdes in på grund av pandemin. Avsikten är dock att en uppföljande konferens ska hållas när det återigen blir möjligt att samlas.

Över 500 personer deltog i konferensen. Majoriteten var studenter från de tre universitetens nationella och internationella program. Studien ger därför en unik inblick i hur studenter från en mängd olika länder tänker kring universitetens roll i att uppnå hållbarhetsmålen och vilka åtgärder de anser nödvändiga för att nå dit. Förutom studenter medverkade lärare, kursutvecklare, programansvariga, rektorer och ledare på olika nivåer inom akademien, samt inbjudna representanter från industrin, fackföreningar och andra nationella organisationer.

Inbjudna huvudtalare var Helen Clark, tidigare chef för FN:s utvecklingsprogram UNDP, och Sir Michael Marmot, professor och chef för Institute of Health Equity vid University College London.

Konferensen hölls på engelska och var uppbyggd kring följande nio workshopteman med särskilt fokus på hållbarhetsmål kopplade till hälsa:

1. Quality of governance
2. Inequity and health
3. Non-communicable diseases
4. Antibiotic resistance
5. Pollution, climate and health
6. Fostering actions for societal health
7. Ageing populations
8. Mental health for all
9. Decent work and economic development

Innan konferensen placerades alla deltagare (baserat på eget intresse) i någon av dessa nio workshops. Arbetet i varje workshop delades in i tre omgångar där deltagarna i mindre grupper ombads att diskutera och tillsammans reflektera över tre frågor:

1. Vilken roll spelar högre utbildning i att nå hållbarhetsmålen och hur kan HU göra skillnad för att nå dem?

2. Hur behöver vår kärnverksamhet (utbildningsprogrammen) revideras och integreras och hur ska vi samarbeta med varandra och samhället i stort?
3. Vilka nästa steg behövs (från policy till kursutveckling)?

Frågorna avhandlades i tur och ordning och samtliga deltagare i workshopen deltog i varje delomgång.

Varje grupp gavs i uppgift att sammanfatta sina diskussioner från var och en av delomgångarna på blädderblock som sedan överlämnades till ledarna för respektive workshop.

En detaljerad beskrivning av bakgrunden och avsikten bakom konferensen, deltagande workshopledare, experter och studentrapportörer, samt en översiktlig sammanfattning av konferensens resultat har presenterats i en tidigare rapport [Rethinking Higher Education](#).

Syfte

Den här rapporten bygger på en djupare analys av de synpunkter och förslag som framkom vid diskussionerna. Syftet med studien är att undersöka hur högre utbildning kan bidra till att nå målen för hållbar utveckling samt identifiera vilka åtgärder som workshopdeltagarna beskrev som nödvändiga för att nå dit.

Genomförande

Datinsamling och analys

Analysen bygger på de uttalanden (n= 582) som skrevs ner av respektive grupp på blädderblocken under de tre omgångarna i de nio workshoparna. Uttalandena på blädderblocken transkriberades ordagrant¹ och analyserades med hjälp av kvalitativ innehållsanalys². Efter transkriberingen sammanfördes alla uttalanden i ett dokument som lästes flera gånger för att få en känsla för helheten. Uttalandena kodades därefter efter minsta meningsbärande enhet och sammanfördes i kategorier med liknande meningsinnehåll varefter underkategorier inom dessa identifierades. Slutligen identifierades de övergripande teman som genomsyrade materialet³.

¹ Uttalanden som var otydliga eller inte gick att läsa är inte inkluderade i analysen. Detsamma gäller symboler eller figurer som inte kunnat återges i skrift.

² Graneheim, U.H. & Lundman, B. Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness, *Nurse Education Today*, 24 (2) (2004), pp. 105-112.

³ Analysen av data har i sin helhet genomförts av rapportförfattaren. Preliminära resultat har dock vid flera tillfällen presenterats och diskuterats i projektgruppen under arbetets gång.

De kategorier och underkategorier som presenteras nedan visar vilka olika typer av förslag till åtgärder som förekom i materialet och tar ingen hänsyn till hur ofta förslagen förekom. I de fall kategorin representeras påtagligt ofta i materialet har det tydliggjorts i texten.

Kategorierna och dess underkategorier presenteras i resultatdelen nedan med ett urval rika illustrativa exempel från de uttalanden som skrevs ner på blädderblocken. Direkta citat från workshoparnas blädderblock anges med kursiv text. Citaten är översatta från engelska.

Resultaten presenteras på gruppnivå och inga uttalanden kan hänföras till enskilda individer eller en specifik workshop.

Resultat

Nedan beskrivs de åtgärder som föreslogs av workshopdeltagarna för att högre utbildning ska kunna bidra till att nå hållbarhetsmålen. Analysen av data visade att åtgärdsförslagen inte enbart rörde utbildningen i sig utan också universitetet som helhet. Nedan redovisas därför resultat uppdelat i dessa två områden.

Först beskrivs de förslag till åtgärder som identifierades specifikt inom utbildning. Därefter beskrivs de åtgärder som lyftes fram som nödvändiga för universitetet som helhet. Slutligen beskrivs de två övergripande teman som genomsyrade materialet.

Insatser inom utbildning

Vid workshoparna föreslogs flera åtgärder och förändringar i förhållande till hur program och kurser byggs upp och genomförs för att högre utbildning ska kunna bidra målen om hållbar utveckling. De föreslagna åtgärderna var relaterade till två områden: förändringar av kursplaner respektive förändringar i pedagogik.

Förändrade kursplaner

Tre typer av förändringar i kursplanerna föreslogs och beskrivs i detalj nedan.

1. Gör hållbar utveckling till ett obligatoriskt ämne i alla utbildningar

En åtgärd som fördes fram i samtliga workshops var att låta hållbar utveckling bli ett genomgående och övergripande ämne inom alla utbildningar. En inledande obligatorisk grundkurs om FN:s Globala mål för hållbar utveckling samt gemensamma kurser om de globala målen mellan utbildningarna fanns bland förslagen. För att kunna examinera studenternas lärande betonades vikten av att inkludera lärandemål om hållbar utveckling i kursplanerna i alla program och fristående kurser:

Bygg in hållbar utveckling i alla kursplaner

Integrera SDGs i lärandemål, läraaktiviteter och examinationer

Involvera studenter i arbetet med kursplaneförändringarna

*Inkludera SDGs och ägna särskild uppmärksamhet åt
låginkomstländer*

De områden inom de globala målen som särskilt lyftes i smågrupperna var ojämlikhet och ojämlikhet i hälsa, klimatförändringar, folkhälsa och prevention, mental hälsa, arbetsmiljö, jämställdhet, och åldrande.

2. Inkludera centrala generiska kompetenser i alla utbildningar

En annan åtgärd som gällde kursplaneförändringar var vikten av att inkludera ett antal generiska kompetenser i lärandemålen i alla utbildningar. Undervisningen behövde inte vara direkt relaterad till de globala målen, men nämndes som nödvändig för studenternas förmåga att använda sig av sina kunskaper om hållbar utveckling. Särskilt nämndes utbildning i styrning, ledarskap, etik, kommunikation, och globala perspektiv. Grundläggande kunskap i styrning och ledarskap betonades som viktigt för att kunna förstå och verka i den organisatoriska och politiska kontext där arbetet för hållbar utveckling bedrivs. Att studenter oavsett utbildning får kunskap om hur man kommunicerar muntligt och skriftligt med det omgivande samhället uppgavs som väsentligt för att kunna nå ut och bidra till samhällsliga förändringar. Värdet av att uppmuntra etiska diskussioner i en global kontext i relation till de globala målen nämndes också.

Lär ut etik inom alla områden/global tillämpad etik

Träna framtidens ledare

Förbered studenter på att bli bra ledare

Undervisa i "policymaking processes"- bjud in beslutsfattare

3. Omvärdera grunden för existerande kursplaner

En tredje typ av uttalanden i den här kategorin rörde hur man av tradition ser på universitetsutbildning och de specifika fält eller målgrupper den omfattar. För att lyckas i hållbarhetsarbetet efterfrågades till exempel grundläggande utbildningar med en bredare multidisciplinär ansats i kursplanerna där statskunskap, biomedicin, grundläggande biologi, samhällsvetenskap, jordbruks- och miljövetenskap, medicin, veterinärmedicin, och folkhälsa ingår i kurser, seminarier och workshops. Med detta som bas kunde sedan högspecialiserade valbara kurser läggas till. Man lyfte också att universiteten för att lyckas i hållbarhetsarbetet behöver skapa kurser för nya målgrupper, till exempel för allmänheten.

Utveckla interdisciplinära kursplaner

Skapa kurser som attraherar allmänheten

Öppna upp utrymme i programmen för andra discipliner

Förändrad pedagogik

Den i särklass största mängden uttalanden från workshoparna rörde pedagogik och hur undervisningen på universitet bör bedrivas. Det riktades öppen kritik mot hur undervisningen idag bedrivs och en stark uppmaning om att det krävs förändringar i högskolepedagogiken för att hållbarhetsutmaningarna ska kunna mötas.

I ett av uttalandena uttrycktes det så här:

Stoppa den traditionella kunskapsproduktionen.

I ett annat så här:

Omvärdera strukturerna för lärande över institutionsgränser i högre utbildning som utvecklades i en annan tidsperiod och i ett annat sammanhang

I analysen identifierades sju områden där en förändrad och uppdaterad pedagogik efterlystes för att universiteten ska kunna bidra till att nå de globala målen.

1. Fokusera på syfte och mening

En grupp av uttalande tog upp vikten av att man fokuserar på det övergripande syftet och meningen med det man lär sig för att kunna engagera och motivera studenter i arbetet med att nå målen för hållbar utveckling. Man menade att man som student behöver kunna sätta in lärandet i ett större sammanhang och förstå hur kunskapen kan bidra till nytta i samhället för att utbildningen ska kännas relevant:

Informera studenterna om varför vi behöver lära oss detta – den större bilden

Utan ”ett varför” kan man inte skapa engagemang

Vi behöver relatera allt vi gör till hur det kan bidra – varför det är viktigt

Behöver kunna förstå mitt eget syfte med att bidra (till de globala målen)

Identifiera gemensamma mål

En annan typ av uttalanden som anknyter till vikten av meningsskapande lyfte betydelsen av att universitetsutbildning också adresserar mer grundläggande aspekter och bygger vidare därifrån för att kunna engagera studenter och möta utmaningarna med hållbar utveckling:

Utbildning ska inte starta på den högsta nivån, utan från grunden. Med enkla verktyg och tekniker – kombinera hjärta, färdigheter och kunskap

Myrsteg är effektiva för hållbar utveckling

Förändra en bit i taget

2. Utgå från verkliga problem och lär ut problemlösningstekniker

Ytterligare en pedagogisk aspekt som lyftes i workshoparna var vikten av att man som student upplever att man ”involveras i verkliga problem”. Att få arbeta med faktisk problemlösning och att man får lära sig tekniker för det togs upp som avgörande. Även behovet av mer fall- och teambaserat lärande och studentaktiverande undervisning lyftes som viktigt i arbetet för att nå de globala målen.

Gör utbildningen praktiskt relevant – hur anpassar vi det vi lär oss till kontexten – hur anpassar vi det till situationen i samhället (sociala och ekonomiska skillnader)

Förbered oss bättre på gränssnittet mellan forskning och policy/politik

Lär ut best practice – internationellt och nationellt

Lär oss hur man implementerar

Genomgående uttrycktes en stark önskan om att som student erkännas på lika villkor och *tas i bruk* i arbetet för en hållbar utveckling.

Investera i studenter som förändringsagenter

Involvera den yngre generationen

3. Arbeta tillsammans över gränser

Att arbeta tillsammans med andra över program- och professionsgränserna under utbildningen togs i alla grupper upp som avgörande för att kunna nå de globala målen. En stor mängd uttalanden rymde förslag kring detta:

Vidga det traditionella sättet att undervisa och forska till ett tvärvetenskapligt förhållningssätt

Mer möjligheter att arbeta över programgränserna

Stöd multidisciplinära diskussioner och samarbete

Interprofessionellt lärande

Stöd skapandet av plattformar för interdisciplinär interaktion – där studenter och experter kan arbeta med verkliga problem och adressera dem tvärprofessionellt

Även behov av andra typer av gränsöverskridande samarbeten i undervisningen lyftes fram som viktiga för att kunna nå de globala målen – bland annat mellan generationer, över tid, mellan studenter i olika länder, och mellan studenter och yrkesverksamma.

Mer samarbete mellan länder och mellan discipliner inom länder

Samarbete över generationsgränser

Systeruniversitet

Långvariga samarbeten

Mer samarbete mellan studenter och professionella

Samarbeta över professionsgränserna i att ta fram utbildningsmaterial + praktiska projekt och övningar

4. Uppmuntra kritiskt tänkande och öka användningen av evidensbaserade metoder

En fjärde typ av uttalanden tog upp behovet av att ”*uppmuntra kritiskt tänkande*” och ”*öka användningen av evidensbaserade förhållningssätt*”. Detta lyftes i flera workshopar som centralt i universitetens arbete för hållbar utveckling.

Högre grad av kritiskt tänkande och utmaningar i klassrummen

Faktabaserad diskussion

Kritiskt tänkande för att undvika ”green washing”

Kritisk och etisk reflektion

5. Tänk globalt – och lokalt

Flera grupper lyfte vikten av ett mer globalt förhållningssätt på universiteten för att kunna möta hållbarhetsutmaningarna. Detta lyftes inte bara som en generell uppmaning, utan också mer specifikt som en uppmaning om att ta hänsyn till och använda sig av lokala erfarenheter från – och i – olika kontext i undervisningen och ”*ta olika kulturer i beaktande*”.

Tänk globalt och agera lokalt

Dra nytta av lokal erfarenhet, gör utbildning lokal

Lär av, och jämför med, andra universitet/länder och använd detta som utgångspunkt – vad lär de ut? Vilken kunskap finns det om SDGs i olika sammanhang och i olika länder?

Skapa globala universitetsnätverk

6. Utbilda lärarna

Den sjätte typen av uttalanden som rör pedagogiken fokuserade på lärarnas roll. I analysen identifierades flera uttalanden som på olika sätt lyfte behovet av att utbilda lärarna för att kunna nå de globala målen. Man menade att lärarnas kompetens behövde höjas både vad gällde innehåll, dvs faktisk kunskap om vad de globala målen innebär och betydelsen av hållbar utveckling, och undervisningsmetoder:

Öka lärarnas medvetenhet om orättvisa och hälsa

Lärare med högre grad av evidensbaserade pedagogiska färdigheter

Fokusera på undervisningstekniker för att kunna skapa förändringsmarkörer

Ytterligare ett förslag för att öka lärarnas kompetens i att undervisa om hållbar utveckling var att öka möjligheterna för lärare att få erfarenheter utanför akademien. Ett uttalande formulerade det så här:

Skapa praktik/möjlighet till utbyte för lärare (i icke-forskningsorg)

7. Satsa på digitalisering och innovation

Den sjunde typen av åtgärdsförslag inom området pedagogik rörde vikten av att fokusera på modern teknologi och innovation i undervisningen för att kunna nå de globala målen.

Använd ny teknologi (E-hälsa) för att implementera vetenskaplig kunskap

Bättre användning av digitalisering. Ett exempel var en förbättring som gjordes i Uganda med hjälp av en app

Skapa medvetenhet om digitalisering i högre utbildning. Skapa hybridmetoder som kombinerar digital och fysisk utbildning

Uppmuntra innovation, kreativitet och mångfald i högre utbildning

Digitalisera studiemiljön

Digitala klassrum/digitalisera högre utbildning

Balans mellan f2f och interaktion online

Åtgärder som berör hela universitetet

Analysen av data visade att förändringar inom utbildningen inte var tillräckliga för att universiteten på allvar skulle kunna bidra till de globala målen. I en stor mängd uttalanden lyftes även behovet av förändringar inom universitetet som helhet. I analysen identifierades två områden där förändringar i universitetet som helhet krävdes för att universiteten skulle kunna bidra till en hållbar utveckling: 1) förändringar i universitetets interna kultur, och 2) en förändrad roll i relation till det omgivande samhället. De åtgärder som efterfrågades inom dessa två områden kommer att beskrivas i detalj nedan.

Behov av en förändrad intern kultur

Uttalanden i denna kategori tog upp ett behov av förändringar i den universitetsövergripande kulturen. Uttalandena betonade vikten av att se över akademiska belöningsystem och förbättra samarbete och dialog över gränserna i den akademiska världen. Vidare lyftes betydelsen av att universiteten fungerar som förebilder i hållbarhetsarbetet samtidigt som man undviker "green wash" av verksamheten. Vikten av att undanröja korruption i högre utbildning togs också upp.

De olika förslag till hur universitetskulturen behöver förändras för att universiteten ska kunna bidra till hållbarhetsutmaningarna presenteras nedan.

1. Förstärk samarbete över gränser

Vikten av att universiteten i sin interna kultur på olika sätt förstärker och utvecklar samarbete över gränser – både mellan institutioner, verksamhetsgrenar och mellan hierarkiska nivåer – för att kunna bidra till en hållbar utveckling togs upp i alla workshops.

Medverka till att skapa mindre hierarkiska akademiska system med fler möjligheter för t ex studenter, professorer och medarbetare att träffas och diskutera

Ett gemensamt språk – upphör med silotänket

Kontakt mellan institutioner

Utveckla former för delat lärande över gränser (institutioner, discipliner, kulturer)

Science shops – skapa möjligheter till samarbete

Samarbete "top-to-bottom" och "bottom-to-top" – behöver komma från båda

Involvera alla i att bryta ner hinder och förbättra samarbetet

2. Främja öppenhet och helhetstänkande

Att främja öppenhet och holistiskt tänkande beskrevs som ett ansvar för alla i alla delar av organisationen. I grupperna lyftes att universiteten tydligt behöver

stödja en kultur av samtal och dialog för att målen för en hållbar utveckling ska kunna nås.

Använd din röst för att skapa ett förändringstryck – försök att skapa en miljö där samtal är möjligt

Prata med varandra – utbyt information

Främja "open-mindedness"

Skapa en transparent organisation inom universiteten

3. Se över incitamenten

En annan grupp av uttalanden i den här kategorin lyfte vikten av att se över de övergripande incitamentsstrukturerna och belöningsystemen vid universiteten. För att kunna nå de globala målen menade man att incitamenten behöver styra studenter, lärare, forskare och andra på universiteten i riktning mot samarbete snarare än mot konkurrens.

Byt konkurrens mot samarbete

Behovet av att använda ekonomiska incitament för att kunna ändra det akademiska beteendet i denna riktning togs specifikt upp:

Skapa ekonomiska incitament för att uppmuntra samarbete

Se över de akademiska belöningsystemen

Behövs bättre incitament för att arbeta med undervisning och kunskapsspridning

4. Agera som förebilder – "walk the talk"

Flera lyfte att man inom universiteten inte bara behöver prata om och ta fram riktlinjer för hållbar utveckling utan att man också behöver *agera* som förebilder. Man lyfte vikten av att universiteten föregår med gott exempel i sina egna aktiviteter och arbetsprocesser när det gäller att uppfylla intentionerna bakom de globala målen:

Agera som förebilder för att nå de globala målen – undvik "green wash"

Låt oss sätta handling bakom orden, börja arbetet nu!

Förändra fokuset på resor i den akademiska kulturen

Universitet måste "lead by example"- värderingar och etik

Vikten av att universiteten agerar som förebilder nämndes särskilt i förhållande till universitetens arbets- och studiemiljö och man menade att universitet måste "investera i arbetsmiljön" för att kunna nå de globala målen.

Vi måste fokusera på arbetets betydelse för utfall – produktivitet, hälsa och kreativitet

Universiteten bör vara goda förebilder och ge säkrare jobb för akademisk personal

Hållbar arbetsmiljö vid universiteten

Förespråka anständigt arbete genom att främja anständigt arbete

5. Undanröj korruption

När det gäller universitetskulturen lyftes också frågan om korruption. I grupperna betonades betydelsen av att verka för att undanröja korruption inom högre utbildning för att kunna möta de globala målen. Ett uttalande hänvisade här särskilt till Poznandeklarationen 2014.

Universiteten behöver först anstränga sig för att bli fria från korruption (Poznan-deklarationen)

En mer aktiv roll i relation till det omgivande samhället

En stor mängd uttalanden betonade vikten av att universiteten tar en mer aktiv roll i samhället. Flera förslag på hur detta skulle kunna göras nämndes av deltagarna i workshoparna.

1. Öka partnerskap och samarbete

Ett behov av ökat partnerskap och samarbete med externa intressenter som industri, statliga myndigheter, beslutsfattare och icke-statliga organisationer betonades som väsentliga för att universitetens ska kunna bidra i arbetet för att nå de globala målen. Ett exempel var att arbeta för att tydligare få upp frågan om hållbar utveckling hos forskningsfinansiärerna.

Mer samarbete experter, forskare, lärare, beslutsfattare

Skapa en plattform för att identifiera vår roll som utbildare i den politiska miljön

Workshops i samarbete med företag, privata organisationer, myndigheter

2. Gör kunskapen tillgänglig

För att kunna nå de globala målen lyftes vikten av att universiteten arbetar mer utåtriktad och sprider kunskaper för att informera olika aktörer och intressenter i samhället. Åtgärder som föreslogs här riktades delvis till beslutsfattare och särskilda målgrupper:

Communicate the evidence

Informera och utbilda beslutsfattare

Öka kommunikationen och spridningen av vetenskapliga resultat till målgrupper (politiker, stadsplanerare, beslutsfattare)

Sprid kunskap med tydliga budskap

Flera uttalanden tog också upp vikten av att universiteten jobbar mer utåtriktad i relation till allmänheten:

Nå ut i samhället (offentliga seminarier)

Utbilda allmänheten – visa praktisk nytta

Öka kunskapen om hälsa

Man lyfte också att universiteten behöver bli mer inkluderande och kunskapen mer tillgänglig för att de globala målen ska kunna nås:

Gör kunskap tillgänglig och lättåtkomlig

Ta med alla i båten

Erbjud gratis utbildning för alla

Open access – främja transparens

Två övergripande teman

Sammantaget visar analysen två övergripande teman som genomsyrar materialet och framstår som avgörande för att universiteten ska kunna möta hållbarhetsutmaningarna: en tydlig uppmaning till gränsöverskridande samarbete, och att universiteten tar en mer aktiv, utåtriktad och transformativ roll i samhället. Nedan beskrivs kort dessa två teman.

Vikten av samarbete över gränser

Vikten av samarbete över gränser betonades i samtliga workshops och på en mängd olika sätt; samarbete mellan olika program och kurser, mellan professioner, över institutionsgränser, över gränsen mellan universitet och det omgivande samhället, mellan lokala och globala perspektiv i undervisningen, och mellan rollerna som student och lärare. För att högre utbildning ska kunna bidra till att nå målen för hållbar utveckling framhölls särskilt att det krävde åtgärder inte bara inom utbildningen i sig utan också inom universitetet som helhet och att det krävs ett aktivt arbete för att förändra universitetets interna kultur från konkurrens till samarbete.

Universiteten behöver ta en mer utåtriktad och transformativ roll

Det andra temat som genomsyrade materialet var vikten av en ny roll för högre utbildning där universiteten tar en mer utåtriktad och transformativ roll i samhället och mer aktivt bidrar med underlag för utformning av policy. Här

lyftes att universiteten behöver ta ett aktivt ledarskap både nationellt och internationellt för att de globala målen ska kunna nås.

Diskussion

Syftet med studien var att undersöka hur högre utbildning kan bidra till att nå målen för hållbar utveckling samt identifiera vilka åtgärder som beskrevs som nödvändiga för att nå dit.

Vid konferensen deltog tre universitet som tillsammans representerar fakulteter inom medicin, teknik, samhällsvetenskap och humaniora med studenter från hela världen varför resultatet har relevans även utanför KI.

Ett övergripande tema som genomsyrade hela materialet var behovet av ökat samarbete över gränser. Detta gällde inom utbildningen men också inom universitetet som helhet. För att de globala målen ska kunna nås betonades att universitetet behöver se över de belöningsystem som dominerat historiskt inom akademien och stödja övergången från en kultur av tävlingsinriktning och konkurrens till öppenhet och samarbete där hinder för samarbete undanröjs.

Att behovet av samarbete över gränser lyfts så starkt i materialet visar indirekt att akademien av studenter och medarbetare upplevs som starkt uppdelad.

Det andra övergripande temat som genomsyrade materialet var uppfattningen att universiteten behöver ta en mer aktiv, utåtriktad och transformerande roll i samhället för att kunna bidra till de globala målen. För att kunna ta en sådan roll krävs samarbete både internt inom universiteten och externt. Baserat i uttalandena behöver universiteten mer aktivt ta ledningen och använda sin legitimitet för att driva utvecklingen och påverka samhället i riktning mot hållbarhet. Högre utbildning behöver ”*Leda – inte bara informera*” eller som ett annat uttalande från workshoparna beskriver det:

Vad som bör göras bör vara den huvudsakliga inriktningen. Att vara medveten om problemet / hälsofrågan är inte tillräckligt

I åtgärdsförslagen lyftes också vikten av ett tydligare fokus på syfte och frågan om varför man gör det man gör i utbildningen för att kunna bidra till meningsskapande och engagemang för hållbar utveckling. Även vikten av att tänka progression genom utbildningen lyftes – att inte vara rädd för att börja mer grundläggande och ställa sig frågan om varför kunskapen är viktigt både för individer och samhälle.

Uttalandena ger också stöd för att fortsätta arbetet med att sprida kunskapen om fall- och teambaserad pedagogik och studentcentrerade arbetssätt (som i hög utsträckning redan används vid universiteten) till alla lärare.

Flera av de aspekter som togs upp i uttalandena berör några av universitetens mest centrala uppgifter. Att uttalandena som att ”*uppmuntra kritiskt tänkande*” och ”*öka användningen av evidensbaserade förhållningssätt*” lyfts i det här

sammanhanget kan även det tolkas som att vi som universitet inte fullt ut lyckats i vårt uppdrag.

Slutligen, konferensen Rethinking Higher Education hölls innan covid-19-pandemin drabbade världen. Genom övergången till distansundervisning vid universiteten skedde en snabb omställning från fysisk till digital undervisning. Här kan pandemin ha hjälpt oss i hållbarhetsarbetet då en stor del av det som efterfrågades kopplat till digitalisering av undervisning redan har genomförts.